

古典本文與研究叢書

(*Bilingual Classical Texts and Studies*)

A new book series launched at the Chinese University of Hong Kong

40

序言

Pr. 1

41

PRÆFATIO

Pr. 1. Quatenus ueritatem refutantes quidam inducunt uerba falsa et genealogias infinitas quae quaestiones magis praestant, | quemadmodum
Apostulus ait, *quam aedificationem Dei quae est in fide*, et per eam quae
est subdole exercitata uerisimilitudo transducunt sensum eorum qui sunt
5 inexpertiores et in captiuitatem ducunt eos, falsantes uerba Domini, in-
terpretores mali eorum quae bene dicta sunt effecti, et multos euertunt,
4 adtrahentes eos sub occasione agnitionis ab eo qui hanc uniuersitatem
constituit et ordinauit, quasi altius aliquid et maius habentes ostendere
8 quam eum qui caelum et terram et omnia quae in eis sunt fecit, suaden-
ter quidem illi illiciunt quidem illi per uerborum artem simpliciores ad
10 requirendi modum, male autem perdunt eos in eo quod blasphemam

4 subdole: subdolo v || 4 exercitata: exercita A^Qε, exercitii s || 4 transducunt:
tranducunt A^{ac} || 5 falsantes: faliantes A^{ac} | flāntes s || 5 uerba: uerbum ε || 6
euertunt: uertunt CV || 7 uniuersitatem: in ueritate v || 9–10 suadenter: sua-
dentes C S^{2PC} || 10 illi: 衍文 ? || 10 illiciunt: inl– C Q, indicunt illiciunt v om. s
(suppl. mg. s²) || 10 illi: 衍文 ? || 10 uerborum artem: CV, bonorum mortem A,
bonum mortem QS, bonum morem ε, b. mortem ε^{ms} || 10 simpliciores: suppliores
s || 11 requirendi: s, requirendidum S^{PC} || 11 perdunt: perducunt CV || 11 in
eo quod: inique AQS, iniqui ε || 11 blasphemam: C, blasphemament v, om. AQS ε ||

希臘文 1 – A Pr. 1 - 11, 38 Ἐπεὶ - ἀληθείας, 伊皮法紐斯, *Pan., haer.* xxxi:9–32
(Holl I, 398:19–443:8). - B) 8, 1–29 Τοιαύτης - Θεοῦ, 厄弗冷, *De virt.* 8 (Assemani,
G. I, 頁 224D–225B).

<Ἐκ> τῶν τοῦ ἁγίου Εἰρηναίου. | 1. | Ἐπεὶ τὴν ἀλήθειαν παραπεμπόμενοι τινες ἐπεισάγουσι
λόγους ψευδεῖς καὶ «γενεαλογίας ἀπεράντους, αἵτινες ζητήσεις μᾶλλον παρέχουσι», καθὼς
ὁ Ἀπόστολος φησιν, «ἡ οἰκοδομὴν Θεοῦ τὴν ἐν πίστει», καὶ διὰ τῆς πανούργως συγκεκο-
τημένης πιθανότητος παράγουσι τὸν νοῦν τῶν ἀπειροτέρων καὶ αἰχμαλωτίζουσιν αὐτούς,
ῥαδιοργανῶντες τὰ λόγια τοῦ Κυρίου, ἐξηγητὰί κακοὶ τῶν καλῶς εἰρημένων γινόμενοι, καὶ
πολλοὺς ἀνατρέπουσιν, ἀπάγοντες αὐτοὺς προφάσει γνώσεως ἀπὸ τοῦ τόδε τὸ πᾶν συστη-
σαμένου καὶ κεκοσμηκότος, ὡς ὑψηλότερόν τι καὶ μείζον ἐχοντες ἐπιδειξάμενοι τοῦ τὸν οὐρα-
νὸν καὶ τὴν γῆν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς πεποικηκότος Θεοῦ, πιθανῶς μὲν ἐπαγόμενοι διὰ
λόγων τέχνης τοὺς ἀκεραίους εἰς τὸν τοῦ ζητεῖν τρόπον, ἀπιθάνως δὲ ἀπολλύντες αὐτοὺς ἐν
τῷ βλάσφημον καὶ ἀσεβῆ τὴν γνώμην αὐτῶν κατασκευάζειν εἰς τὸν Δημιουργὸν -

序言

Pr. 1. 有些人拒絕真理，而傳播虛假的學說和「無窮無盡
的族譜」，正如使徒保祿所言，「這些事只會激起爭辯，對於
天主所立的那基於信德的救世計畫，毫無益處^a」。他們借著
花言巧語使那些不太明白道理的人誤入歧途，使他們成為自
己的俘虜^b；他們扭曲主的話語^c，如此而成為良言善語的邪
惡詮釋者；他們以知識為藉口，而使許多人墮落，使他們遠
離了那創造並管理世界的天主，就好像他們能夠展示某些比
創造天地，及其中萬有的天主更崇高、更偉大的事物一般。
他們以極具說服力的方法與語言的技巧，來誘惑那些單純的
人，並迷惑他們那尋求天主的心靈；他們以荒謬的方式來毀
滅他們，並使他們的思想在面對德繆物格¹時變得褻瀆與荒

a. 弟前 1:4，鐸 3:9 b. 弟後 3:6 c. 格後 4:2

抄本：Vat. gr. 503 (v). Marciianus 125 (m).

μη διακρίνειν δυναμένων τὸ ψεῦδος ἀπὸ τοῦ ἀληθοῦς || <ἐκ> τῶν τοῦ ἁγίου Εἰρηναίου: tit.
fragm. ab Eriphanio appositus VM || ἐπεὶ: ἐπὶ M || καὶ αἰχμαλωτίζουσιν: καὶ om. M ||
παράγουσι: παρεισάγουσιν v^{ac} || τὰ λόγια τοῦ Κυρίου: τὰ λόγια Κυρίου v || καλῶς: κακῶς
v^{ac} || τοῦ τόδε: τοῦτου δὲ M || μη διακρίνειν: μηδὲ ἐν τῷ VM ||

1. 「德繆物格」(Fabricatorem / Δημιουργός) 在希臘文中最初有「工匠」的意思，後
來逐漸引申為「生產者」，最後在柏拉圖的著作《蒂邁歐篇》(Τίμαιος) 和《理想
國》中演變成了「工匠神」或「造物神」，但並非基督教意義上的「造物主」或
「創造神」。因為後者是從虛無中創造了世界和人類，而前者只是在最初的「原質」
中以「理型」為模型而引入了秩序。所以，與其說他是造物主，倒不如說他是給
予世界秩序的神。在諾斯底派思想中，德繆物格是諸神中較為低級的一位神；也
被視為惡神，是物質之惡的根源。諾斯底主義想要藉著這位神明的出現來解決世
界中「惡」的問題。因為物質世界是由他所創造的，所以物質世界也是惡的。諾
斯底主義中的俄斐特派 (Ophites / Ὀφειανοί) 認為，在《創世紀》中創造天地萬物的
神就是德繆物格神，他禁止人吃知善惡樹上的果實，因為他不想讓人得到真正的
「知識」(ἐπίσις γνώσις) 而擺脫他的控制。但是智慧神 (Sophia / Σοφία) 派蛇來誘導
人吃那「知識」之果，以擺脫德繆物格神的欺騙。所以，俄斐特派信徒敬拜蛇。而
依勒內在本書中力證那從虛無中創造世界的真正的造物主就是超越於萬有之上的
至高神，瓦倫替諾及其它派別的諾斯底主義者的思想都是異端思想。